

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la unitatea de curs

CONTABILITATEA MANAGERIALĂ APROFUNDATĂ

Ciclul II – studii superioare de master (nivelul 7 ISCED)

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea specialității: 0411 Contabilitate

Denumirea programului de master: Contabilitate și audit

Forma de organizare a învățământului: învățământ cu frecvență

Autor:

dr. hab., conf. univ. Nelli AMARFII-RAILEAN

BALȚI, 2025

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 01 din 03.09.2025

Șefa Catedrei de științe economice conf. univ., dr. Natalia BRANAȘCO

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 02 din 12.12.2025

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 05 din 15.12. 2025

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Catedra de științe economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0411 Contabilitate

Denumirea programului de master: Contabilitate și audit

Administrarea unității de curs „Contabilitatea financiară aprofundată”

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminare	Laborator	Lucrul individual		
S.02.A.009	5	150	24	-	16	110	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, Semestrul 2

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență

Regimul unității de curs: Unitatea de curs de specializare, la alegere

Categoria formativă: De specializare

Informații referitoare la cadrul didactic

Titularul cursului: **Nelli AMARFII-RAILEAN**, doctor habilitat în științe economice, conf. univ. la Catedra de științe economice. A absolvit Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Facultatea de Economie, specialitatea Contabilitate și audit. A obținut titlul de magistru în științe ale educației la Universitatea de Stat din Tiraspol, cu sediul în municipiul Chișinău. A susținut teza de doctor în economie la Academia de Studii Economice din Moldova, Chișinău, Contabil Public Autorizat, Auditor Certificat.

Domeniul de interes științific: Diagnosticul economico-financiar, contabilitate internațională, audit financiar etc.

Biroul: Laboratorul 529, Catedra de științe economice

E-mail: amarfii.nelli@usarb.md

Orele de consultații: Vineri 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, în cadrul grupului creat pe Viber, poșta electronică, videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom).

Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* constituie o disciplină de specializare pentru studiile superioare de master la specialitatea Contabilitate și audit și contribuie la formarea abilităților practice pentru realizarea sarcinilor de management financiar-contabil la locul de muncă.

Cursul *Contabilitatea managerială aprofundată* își propune să aprofundeze cunoștințele studenților în domeniul contabilității de gestiune, calculării costurilor de producție și bugetării acumulate la ciclul I, licență.

Curriculumul la unitatea de curs „Contabilitatea managerială aprofundată” definește o serie de probleme legate de contabilitatea costurilor de producție, repartizarea și calcularea costurilor de producție, bugetarea. Materialul cursului se expune sub aspect problematic ținând cont de prevederile SNC și IFRS.

Obiectul de studiu al unității de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* este sistemul integrat de acte legislative, regulamente și standarde care reglementează aspecte ale calculării costurilor de producție. Cursul este plasat pe platforma de învățare MOODLE a Universității de Stat „Alec Russo”.

Competențe prealabile

Unitatea de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* este studiată în semestrul II al primului an de învățământ și este o disciplină de specialitate la alegere pentru specializarea ciclului II - studii superioare de master: Contabilitate și audit. Însușirea acestei unități de curs se bazează pe cunoștințele studenților ciclului I – studii superioare de licență, căpătate la astfel de discipline cum ar fi *Bazele contabilității*, *Contabilitatea financiară I*, *Contabilitatea financiară II*, *Analiza economico-financiară*, *Contabilitatea de gestiune* etc.

Se subînțelege că studenții trebuie deja să cunoască bazele contabilității de gestiune, să aplice prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și a actelor normative ce reglementează organizarea contabilității și calculația costurilor. Studenții trebuie să se orienteze în problemele organizării contabilității, să opereze cu termeni contabili și fiscali, să dispună de aptitudinile necesare pentru aplicare a legislației contabile în practica de activitate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Scopul unității de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* este aprofundarea cunoștințelor în domeniul contabilității de gestiune.

Obiectivul acestei unități de curs este pregătirea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul contabilității costurilor de producție și bugetării.

Pe parcursul acestei unități de curs studenții de la studii superioare de master trebuie să-și formeze o idee clară și profundă despre contabilitatea managerială.

În cadrul unității de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* vor fi dezvoltate următoarele competențe:

1. Să cunoască principalele aspecte teoretice și practice privind contabilitatea costurilor de producție;
2. Să aplice metodele de calculare a costurilor de producere în funcție de sector;
3. Să efectueze cercetări pe diverse teme în domeniul contabilității manageriale;
4. Să demonstreze abilități cognitive de cunoaștere, aplicare, analiză, sinteză, evaluare în domeniul contabilității manageriale;
5. Să formuleze sarcini, să manifeste abilități de organizare a activităților și de verificarea acestora;
6. Să posede cunoștințe privind legislația contabilă și fiscală și abilități de aplicare la nivelul entității.

Pe lângă competențele enumerate unitatea de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* contribuie la dezvoltarea a mai multor competențe generice atât CP (Competențe profesionale), cât și CT (Competențe transversale), necesare specialistului din domeniul economic, și anume:

- **CP2.** Analiza și perfecționarea politicilor contabile și a planului de conturi de lucru al entității.
- **CP4.** Organizarea și administrarea contabilității manageriale **CP6.** Realizarea la nivel instituțional a unei cercetări de eficiență a modelului de organizare a contabilității.
- **CT1.** Eficiență personală și profesională.

Înșușirea cu succes a acestei unități de curs le va permite studenților să aplice cunoștințele teoretice și practice în domeniul soluționării problemelor contabile legate de calcularea costurilor de producție și bugetare la locul de muncă, precum și să realizeze cercetări științifice în domeniul contabilității manageriale.

Finalitățile cursului

La finele cursului *Contabilitatea managerială aprofundată* studenții vor fi capabili:

1. Să elaboreze și să aplice politici contabile în dependență de tipul entității (inclusiv IMM-uri, entități mari, entități de interes public, instituții publice, organizații necomerciale și alte entități cu reglementări distincte).
2. Să analizeze conținutul politicilor contabile, perfecționează politicile contabile, principiile și metodele contabile.
3. Să monitorizeze procedurile interne privind organizarea contabilității manageriale și, după caz, să intervină pentru îmbunătățirea politicilor contabile.
4. Să administreze și să coordoneze ținerea contabilității manageriale.
5. Să elaboreze, gestioneze și să monitorizeze sisteme de bugetare ale entității.
6. Să conceapă previziuni economice ale entității pe termen scurt și lung.

7. Să consilieze managementul legat de planificare și bugetare, gestionarea costurilor, stocurilor, evaluarea performanței și analiza comparativă.

Conținuturi

Studierea unității de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* durează un semestru. Programul didactic pentru studenții de la studii superioare de master prevede distribuirea numărului de ore pe anul de învățământ în ordinea următoare:

- prelegeri (24 ore);
- laboratoare (16 de ore);
- activitatea independentă (110 de ore).

Structura unității de curs *Contabilitatea managerială aprofundată* este prezentată în tabelul de mai jos.

Tematica și repartizarea orelor

Tematica	Ore		
	Curs	laborator	Lucrul individual
Tema 1. Rolul și evoluția contabilității manageriale moderne 1.1. Diferențele conceptuale între contabilitatea financiară și cea managerială 1.2. Evoluția modelelor informaționale în managementul performanței 1.3. Integrarea contabilității manageriale în procesul decizional strategic	3	2	10
Tema 2. Structura costurilor și clasificarea avansată 2.1. Tipuri de costuri (fixe, variabile, mixte, relevante, irelevante, de oportunitate) 2.2. Comportamentul costurilor și analiza cost-volum-profit (CVP) 2.3. Costuri pentru luarea deciziilor pe termen scurt	3	2	20
Tema 3. Sisteme moderne de calcul și control al costurilor 3.1. Sistemele ABC (Activity-Based Costing) și ABB (Activity-Based Budgeting) 3.2. Costing pe bază de procese și time-driven ABC 3.3. Avantajele și limitele implementării sistemelor moderne de calcul al costurilor	3	2	20
Tema 4. Bugetarea și controlul managerial 4.1. Tipuri de bugete (operaționale, de investiții, flexibile, master) 4.2. Rolul bugetării în controlul performanței 4.3. Analiza abaterilor și responsabilitatea centrelor de cost	3	2	20
Tema 5. Indicatorii performanței manageriale și analiza lor 5.1. Analiza performanței financiare vs. non-financiare 5.2. KPI (Key Performance Indicators) și Balanced Scorecard 5.3. Performanța economică, ecologică și socială	3	2	10
Tema 6. Contabilitatea responsabilităților și controlul managerial	3	2	10

Tematica	Ore		
	Curs	laborator	Lucrul individual
6.1. Centre de responsabilitate: cost, profit, investiție 6.2. Evaluarea performanței manageriale prin ROI, RI, EVA 6.3. Controlul bugetar și raportarea managerială			
Tema 7. Decizii manageriale și analiza informațiilor contabile 7.1. Decizii privind producția, prețurile, investițiile și externalizarea 7.2. Analiza marginală și punctul critic al deciziei 7.3. Modele de suport decizional bazate pe costuri și profitabilitate	3	2	10
Tema 8. Tendințe contemporane în contabilitatea managerială 8.1. Contabilitatea ecologică și socială 8.2. Digitalizarea și utilizarea sistemelor ERP în managementul costurilor 8.3. Contabilitatea predictivă și analiza datelor (Big Data, AI)	3	2	10
Total	24	16	110

Activități de studiu individual

Activitățile de studiu individual prevăd studierea legislației contabile naționale și internaționale, studierea problemelor legate de practica contabilă a costurilor de producție. Lucrul individual va fi realizat în corespundere cu tematica orelor de curs.

Repartizarea orelor pentru activitățile de studiu individual (total 110 ore) este prezentată în tabelul următor.

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Studierea surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de profesor.	40
2.	Studierea metodelor de calculare a costurilor de producție	20
3.	Studierea surselor informaționale suplimentare	20
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	30
Total		110

Evaluarea

Evaluarea rezultatelor învățării și competențelor se realizează în corespundere cu Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aprobat prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011) și conform Regulamentul de organizare a studiilor în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aprobat de Senatul USARB (proces-verbal nr. 17 din 19.04.2017).

Formele de *evaluare curentă* presupune următoarele activități didactice dominante:

1. Evaluarea curentă asupra rezultatelor învățării și competențelor de către studenți se efectuează pe parcursul orelor de laboratoare. Rezultatele și competențele studenților vor fi evaluate pe parcursul semestrului;

2. Pe parcursul semestrului studenții vor susține o probă de evaluare curentă obligatorie în formă de teste.

Evaluarea finală se realizează sub forma de examen scris (test). Sunt admiși la examen doar studenții care au realizat integral cerințele pentru cursul respectiv și au susținut evaluările intermediare cu notă de promovare. Pentru a fi admis la evaluarea finală studentul trebuie să aibă cel puțin 5 note pentru evaluare curentă (deoarece conform planului de învățământ unitatea de curs *Contabilitatea financiară aprofundată* cuprinde 5 credite).

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent”. Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenelor nepromovate (restanțe) și una susținere suplimentară la decizia Juriului - comisia de analiză. Restanțele sunt susținute în sesiunile repetate, organizate conform prevederilor Planului-cadru. În cazul când pe parcursul evaluării studentul manifestă o conduită contradictorie normelor Codului de etică și integrității academice, examinatorul are împuternicirea să solicite acestuia să părăsească examenul.

Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_c \times 0,5 + N_e \times 0,5,$$

unde N_f – nota finală, N_c – nota reușitei curente, N_e – nota de la examen.

Subiectele pentru evaluarea finală - examenul la unitatea de curs

Contabilitatea managerială aprofundată

1. Definirea și rolul contabilității manageriale în procesul decizional.
2. Comparația între contabilitatea financiară și contabilitatea managerială.
3. Importanța informației contabile pentru managementul strategic.
4. Clasificarea costurilor: costuri fixe, variabile, mixte, relevante și irelevante.
5. Explicați conceptul de cost de oportunitate și modul de utilizare în decizii.
6. Analiza cost-volum-profit și aplicarea sa practică în luarea deciziilor.
7. Determinarea pragului de rentabilitate și interpretarea sa managerială.
8. Metoda costurilor pe activități (ABC): principii, etape, avantaje și limite.
9. Bugetarea operațională și rolul său în controlul performanței.
10. Bugetul flexibil și utilizarea sa pentru analiza abaterilor.
11. Tipurile de centre de responsabilitate: cost, profit, investiție.

12. Analiza performanței centrelor de responsabilitate prin indicatori ROI, RI și EVA.
13. Diferențele între bugetarea tradițională și bugetarea pe activități (ABB).
14. Utilizarea informației contabile în luarea deciziilor de producție și preț.
15. Analiza marginală și aplicarea sa în deciziile pe termen scurt.
16. Metode de determinare a costului complet versus costul variabil.
17. Evaluarea performanței financiare și non-financiare prin KPI.
18. Conceptul și aplicarea Balanced Scorecard în managementul performanței.
19. Evaluarea performanței ecologice și sociale în contextul sustenabilității.
20. Rolul sistemelor ERP în contabilitatea managerială modernă.
21. Digitalizarea proceselor contabile: avantaje și provocări.
22. Contabilitatea predictivă și utilizarea inteligenței artificiale (AI) în analiză.
23. Analiza deciziilor de externalizare bazată pe costuri relevante.
24. Identificarea și evaluarea riscurilor în procesul decizional managerial.
25. Integrarea costurilor de mediu în deciziile manageriale.
26. Principalele surse de abatere în bugete și modul de corectare.
27. Analiza comparativă între metodele de calcul al costurilor: standard, ABC, proces.
28. Instrumente de control managerial bazate pe rapoarte de performanță.
29. Evaluarea avantajelor și limitelor sistemului de bugetare participativă.
30. Determinarea rentabilității investițiilor utilizând indicatorii NPV, IRR și Payback.
31. Relația dintre controlul bugetar și performanța organizațională.
32. Influența comportamentului costurilor asupra profitabilității.
33. Contabilitatea socială și impactul său asupra raportării manageriale.
34. Responsabilitatea managerială și rolul eticii în contabilitate.
35. Modele decizionale bazate pe analiza cost-beneficiu.
36. Corelarea dintre analiza costurilor și deciziile de preț.
37. Importanța controlului intern în contabilitatea managerială.
38. Tendințe contemporane în contabilitatea managerială și perspective de dezvoltare.
39. Aplicarea principiilor Industriei 4.0 în managementul costurilor.
40. Rolul contabilului managerial în transformarea digitală a organizației.

Bibliografie

Surse bibliografice obligatorii

1. GARRISON, R. H., NOREEN, E. W., BREWER, P. C. *Contabilitate managerială*, ediția a 15-a, Editura ARC, Chișinău, 2019 (traducere autorizată).
2. RISTEA, M. *Contabilitate managerială*, Editura Universitară, București, 2020.

3. BUȘE, L., ALBU, N., ALBU, C. *Contabilitate managerială. Concepte, metode și aplicații*, Editura CECCAR, București, 2018.
4. RADU, A., ȚURCAN, N. (coord.) *Contabilitate managerială*, Editura ASEM, Chișinău, 2021.
5. BARBACAR, A., FURTUNĂ, A. *Contabilitate de gestiune și analiza costurilor*, Editura ASEM, Chișinău, 2020.
6. COROPCEANU, T. *Contabilitate managerială și control intern*, Editura Tehnica-Info, Chișinău, 2019.
7. DRUMEA, V. *Contabilitate managerială: aspecte teoretice și practice*, Editura ASEM, Chișinău, 2018.

Surse bibliografice suplimentare

1. AMARFII-RAILEAN, N. *Abordarea managementului financiar-contabil din perspectiva utilizării bazelor de date în „Cloud”*. În: *Materialele conferinței științifice internaționale. Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor*. Vol. I, 8 octombrie 2015, Bălți, 2016, p.175-178.
2. CEBOTARI, S. *Controlul de gestiune și performanța managerială în întreprinderile moldovenești*, Revista Economica, ASEM, nr. 2/2021.
3. ȚURCAN, N., ROȘCA, A. *Rolul informației contabile în luarea deciziilor manageriale*, Economie și Sociologie, ASEM, 2020.
4. RADU, A., PÂRVAN, E. *Aplicarea metodelor moderne de calculație a costurilor în IMM-urile din Republica Moldova*, Analele ASEM, vol. XVIII, 2022.
5. GANEA, A. *Performanța economică și indicatorii de eficiență în contabilitatea managerială*, Economica, ASEM, 2023.
6. ROȘCA, V. *Contabilitatea managerială în contextul digitalizării proceselor de producție*, Studii Economice, 2022.
7. DRUMEA, V. *Instrumente moderne de control bugetar în companiile moldovenești*, Revista Contabilitate și Audit, 2023.
8. RADU, A. (coord.) *Materiale didactice pentru disciplina „Contabilitate managerială aprofundată”*, ASEM, Chișinău, 2023.